

Aan
de gemeenteraad

Datum 13 mei 2025
Zaaknummer 2025-0047266
Betreft Uitbrengen Zienswijze concept jaarstukken 2024, concept voorjaarsbrief 2025 en concept begroting 2026 – 2029 GR Sociaal

Vergadering van
Portefeuillehouder: Chris van Benschop
Begrotingsprogramma Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Samenleving - Zorg en Ondersteuning
Auteur: Deborah de Lange
E-mail: d.de.lange@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

bijgesloten zienswijze in te dienen op de voorliggende stukken van de GR Sociaal.

Deadline

Uiterlijke behandeling in collegevergadering van 13 mei 2025. Alle GR-en staan geagendeerd op 1 juli 2025 in de gemeenteraad.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het is de bevoegdheid van de raad van de deelnemende gemeente aan een gemeenschappelijke regeling (GR) om een zienswijze op de (resultaatbestemming) Jaarstukken, de Voorjaarsbrief, en de primaire begroting van die GR kenbaar te maken. Het recht om een zienswijze te uiten is wettelijk geregeld via de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het Dagelijks bestuur (DB) van de GR voegt de zienswijzen van de deelnemers bij de betreffende stukken en geeft daarop zijn reactie mee aan het Algemeen bestuur (AB) om zaken uit de zienswijze wel of niet over te nemen. Het AB van de GR stelt - na weging van de zienswijzen en de argumenten van het DB - de stukken definitief vast. Dat kan bijvoorbeeld een geamendeerde begroting zijn naar aanleiding van de zienswijzen, maar dat hoeft niet. Een GR *hoeft* de zienswijzen niet te volgen. Dat is omdat soms zienswijzen tegenstrijdig kunnen zijn, dan zal de GR een keuze moeten maken.

Elke gemeente heeft een vertegenwoordiger in het AB, niet alle gemeenten zitten in het DB. Dordrecht heeft momenteel een bestuurder als voorzitter in het DB en AB en heeft daarnaast een tweede bestuurder in het AB van de GR Sociaal.

Wat is het doel?

Voor u liggen de Concept Jaarstukken 2024, Concept Voorjaarsbrief 2025 en Concept begroting 2026 – 2029 en Concept financiële verordening en controleverordening van de GR Sociaal. De jaarstukken blikken terug op het afgelopen jaar en bevatten een voorstel voor bestemming van het financieel resultaat; de voorjaarsbrief rapporteert over de voortgang in uitvoering van het lopende jaar op basis van de begroting 2025; de concept begroting 2026-2029 legt de bestuurlijke opdracht en bijbehorende middelen voor de komende jaren vast.

De bijgevoegde concept zienswijze is bedoeld als voorzet/advies van ons college. Aangezien het uw zienswijze betreft, kunt u uiteraard andere accenten aanbrengen, teksten schrappen of toevoegen. Of zelfs besluiten helemaal geen zienswijze te uiten, ondanks dat ons college een voorzet voor een zienswijze heeft gedaan. Het gaat om wat u als sturing aan de GR Sociaal wenst mee te geven.

Wat zijn per besispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Bijgesloten zienswijze in te dienen op de voorliggende stukken van de GR Sociaal

Gemeenten worden in hun eigen meerjarenbegroting geconfronteerd met grote financiële tekorten. Daarnaast zien we een toename van beroep op regelingen in het sociaal domein en dat we bijvoorbeeld in de Wmo en bijstand een hoog uitgavenniveau hebben. Dit alles bij elkaar vraagt om ombuigingen binnen de gemeenten en bij verbonden partijen. Door middel van een zienswijze kunt u verbonden partijen de door u gewenste richting meegeven. Wij adviseren u een inzienswijze in te dienen bij de GR Sociaal (hierna: GRS). Voor de inhoud van de voorgestelde zienswijze verwijzen wij u naar bijgevoegde (concept)zienswijze.

Achtergrondinformatie bij de zienswijze

Op een aantal onderdelen adviseren wij u de GRS te vragen om de concept P&C-stukken expliciet aan te passen. Wij hebben hiervoor in de concept zienswijze een voorstel gedaan. We lichten er hier een aantal nader toe:

Minimaregelingen

In het voorliggende meerjarenperspectief wordt vooralsnog verondersteld dat de uitbreiding/verruiming van de minimaregelingen structureel wordt voortgezet. In het [raadsvoorstel 'Vervolg Samen tegen armoede'](#) is echter besloten om de verruiming vast te leggen voor de periode 2023-2026. Wij vragen de GRS in de voorgestelde zienswijze derhalve om deze uitbreiding/verruiming vanaf 2027 terug te draaien in de meerjarenraming. In 2026 zal het nieuwe college met een voorstel naar de raad komen voor een vervolg op het programma Samen tegen armoede 2023-2026 en het al dan niet voortzetten van de verruimde minimaregelingen, inclusief een financieel voorstel. Uw raad besluit op dat moment opnieuw over het wel, niet of deels continueren van de huidige verruimde minimaregelingen.

Werkcentrum

De GRS vraagt € 1,1 miljoen voor Toevoeging Uitvoeringsagenda en het Werkcentrum Drechtsteden zonder inhoudelijke toelichting op de activiteiten. De gemeente Dordrecht heeft hiervoor als centrumgemeente nog geen middelen ontvangen vanuit het Rijk. De verwachting is dat dit in de meicirculaire 2025 gebeurt. Bovendien is het voorstel om een deel van de activiteiten lokaal uit te voeren en daarom een deel van de middelen niet aan de GRS beschikbaar te stellen. U moet hierover als raad nog beslissen bij het raadsvoorstel meicirculaire, dus het opnemen in de begroting van de GRS is nog voorbarig.

Financiële verordening

Voorgesteld wordt om ook een begrotingswijziging mogelijk te maken via de Najaarsbrief van de GRS. Omdat begrotingswijzigingen altijd ter zienswijze aan de raden moet worden voorgelegd en hiervoor een twaalfwekentermijn geldt, is het niet mogelijk dit ordentelijk uit te voeren. In de concept zienswijze hebben wij daarom opgenomen dit voorstel te schrappen. In plaats daarvan kan de GRS wel de raden informeren over mogelijke afwijkingen richting de jaarstukken en deze afwijkingen indien die zich daadwerkelijk voordoen in de jaarstukken toe te lichten. Afwijkingen op openeinderegelingen en waarvoor raden tijdig zijn geïnformeerd zijn formeel wel onrechtmatig, maar tellen niet mee in het rechtmatigheidsoordeel. Voorstellen voor nieuw beleid vanuit de GRS kunnen via aparte besluiten (met zienswijze) of bij de voorjaarsbrief/begroting.

Daarnaast schetsen wij per opgave de context/relevante ontwikkelingen ter achtergrondinformatie:

Bestaanszekerheid versterken

We zien dat de GR Sociaal in 2024 grote stappen heeft gezet door meer wijkgericht te gaan werken met twee teams voor Dordrecht, Dordrecht West en Dordrecht overig. Een groot deel van de Dordtenaren met een bijstandsuitkering zijn gesproken in zogenoemde bestaanszekerheidsgesprekken. Deze gesprekken zijn een vorm van proactieve dienstverlening waarbij de inwoner met zijn vaste contactpersoon een breed gesprek voert over thema's zoals inkomen, wonen, schulden, gezondheid en werk. Binnen de opgave bestaanszekerheid versterken

zien we dat deze gesprekken hebben geleid tot een toegenomen gebruik van de minimaregeling Persoonlijk Minima Budget (PMB) en Bijzondere Bijstand (BB). De wijkgerichte teams geven ook de mogelijkheid om een betere verbinding te zoeken met het lokale netwerk voor formele en informele organisaties in Dordrecht die ook financiële hulp bieden aan inwoners. Met het programma Samen tegen armoede zetten we in op een ketensamenwerking tussen formele en informele partijen om zo vroeg mogelijk geldzorgen te herkennen en inwoners de juiste hulp te wijzen.

Tot slot vragen wij aandacht voor de Alleenverdienersproblematiek. Doordat verschillende regelingen ongelukkig op elkaar inwerken, ontvangt een groep inwoners minder toeslagen dan een vergelijkbaar huishouden met alleen een bijstandsuitkering. Sommige inwoners hebben hierdoor een netto-inkomen dat lager is dan een bijstandsuitkering, het Rijk heeft dit 'alleenverdienersproblematiek' genoemd. De GR Sociaal beschikt over de gegevens van inwoners die mogelijk slachtoffer zijn van de Alleenverdienersproblematiek. Wij roepen hen dan ook op om zo snel mogelijk met een voorstel te komen om uitvoering te geven aan de compensatie van Dordtenaren die met deze problematiek te maken hebben, vaak zelfs zonder dat zij dit weten.

Ontwikkelen naar werk

Tegen de achtergrond van de landelijke wetsherziening (Participatiewet in balans) en een veranderde samenstelling van het bijstandsbestand, werkt de GR Sociaal aan het verder ontwikkelen van een passend re-integratie en participatiebeleid. Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben inwoners met relatief goede baankansen veelal al werk gevonden. Het bijstandsbestand bestaat met name uit inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die meer en langer ondersteuning nodig hebben. Een stapsgewijze ontwikkeling en inzet van een gevarieerd instrumentarium (part time werk, beschut werk, dagbesteding, maatschappelijke participatie) is daarbij de koers. De inzet en ambitie is gericht op het vergroten van de uitstroom uit de bijstand. Voor de inwoners, waarbij betaald werk op een langere termijn aan de orde kan zijn, wordt de verbinding gemaakt met het lokale aanbod voor een integrale dienstverlening aan de inwoner, gericht op meedoen naar vermogen.

Zorgen voor ondersteuning

De druk op de Wmo stijgt. We zien een toenemende zorgvraag, er is sprake van een dubbele vergrijzing (zowel het aandeel ouderen stijgt, als de gemiddelde levensverwachting) en er zijn arbeidstekorten in de zorg. Daarnaast is de invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage opnieuw uitgesteld. Invoering staat nu gepland voor 1 januari 2027.

Met de beweging 'Wmo naar de voorkant' beogen we de zorg beschikbaar en betaalbaar te houden. Een goede samenwerking tussen de GR Sociaal, Dordrecht Sociaal, het voorveld en de gemeente Dordrecht is daarvoor cruciaal. Om hier een impuls aan te geven is eind 2024 de opdracht verstrekt aan de GR Sociaal en Dordrecht Sociaal om integrale toegangspunten te realiseren, waar inwoners terecht kunnen voor alle sociale hulpvragen.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Het AB kan (aspecten van) de zienswijze naast zich neerleggen. De meerderheid van het AB beslist of de zienswijze wordt overgenomen.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De GR Sociaal heeft ter kennisname en/of reactie haar (concept) Jaarstukken 2024, Concept Voorjaarsbrief 2025 en Concept begroting 2026 – 2029 en Concept financiële verordening en controleverordening aan uw raad aangeboden.

Hoe wordt dit betaald?

Jaarstukken 2024 van GR Sociaal

De werkelijke Dordtse inwonerbijdrage (exclusief dienstverleningsovereenkomsten) aan GR Sociaal is € 171.176.000,- in 2024. In de Voorjaarsbrief 2024 van de GR Sociaal was deze bijdrage geprognoseerd op € 170.826.000,-. We hebben de effecten van de jaarstukken 2024 van de GR Sociaal verwerkt in onze jaarstukken 2024.

Voorjaarsbrief 2025 van GR Sociaal

De extra kosten voor Dordrecht voor met name uitvoering van regelingen, hogere prijzen en cao-ontwikkelingen zijn afgerond € 0,744 miljoen in 2025. De meerkosten voor 2025 leiden gedeeltelijk tot het verlagen van het Dordtse begrotingsresultaat 2025. We verwerken dit in de Perspectiefnota 2026.

Net als eerdere jaren verwerken wij de bijstelling voor verwachte kosten bijstand neutraal in de begroting, door een even grote rijksbijdrage op grond van de BUIG op te nemen. We zien de laatste jaren hier een nadelig tekort op ontstaan. Hiermee is er dus enige onzekerheid in de begroting opgenomen.

Primaire begroting 2026-2029 van GR Sociaal

De inwonerbijdrage op basis van de begroting 2026 voor Dordrecht aan de GR Sociaal stijgt naar € 182 miljoen en levert op het eerste gezicht een kostenstijging op van circa € 7 miljoen. De gemeente Dordrecht kan de meerkosten deels opvangen uit directe rijksbijdragen (specifieke uitkeringen) die hiertegenover staan (circa € 3 miljoen) en het accres op het gemeentefonds. We verwerken het structurele financiële effect van de Begroting 2026 GR Sociaal in onze Perspectiefnota 2026.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

De griffie informeert de GR Sociaal schriftelijk na het raadsbesluit over de zienswijze.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 13 mei 2025 inzake
Uitbrengen Zienswijze concept jaarstukken 2024, concept voorjaarsbrief 2025 en concept
begroting 2026 – 2029 GR Sociaal ;

gelet op artikel 192, lid 1 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

bijgesloten zienswijze in te dienen op de voorliggende stukken van de GR Sociaal.

Aldus besloten in de vergadering van